

PROEF MET VARKENSDRIJFMEST OP VEENKOLONIALE GROND

AGM 155 door ir. L.C.N. de la Lande Cremer

Instituut voor bodumvruchtbaarheid, Haren (Gr.)

1. ALGEMENE GEGEVENS

Op jonge veenkoloniale grond (in cultuur genomen in 1961) van de A. G. Mulderhoeve te Emmercompasuum werd in de herfst van 1972 een veeljarige proef met opklimmende hoeveelheden varkensdrijfmest aangelegd. Het doel van dit onderzoek is:

- a) Het bestuderen van het effect van grote hoeveelheden in de herfst toegediende varkensdrijfmest op de opbrengsten van suikerbieten en aardappelen in vergelijking met een normale kunstmestbemesting.
- b) Het bestuderen van de stikstofwerking van de organische mest op langere termijn.
- c) Het bestuderen van de gevolgen van deze bemesting voor de kwaliteit van de suikerbieten en de aardappelen.
- d) Het bestuderen van de gevolgen van deze bemesting voor de grond (humus, P-uitspoeling, Cu enz.)
- e) Het bestuderen van de mogelijkheid een aardappel- suikerbiet- en vruchtopvolging te handhaven op veenkoloniale grond.

De hoofdobjekten zijn:

- A I 230 N, 100 P₂O₅ en 200 K₂O per ha als kunstmest
A II 230 N, + 600 P₂O₅ en 200 K₂O per ha als kunstmest
B 50 ton/ha varkensdrijfmest
C 100 ton/ha varkensdrijfmest
D 150 ton/ha varkensdrijfmest

De fosfaatgift van objekt A II wordt aangepast aan de fosfaataanvoer of objekt D om de fosfaatinspoeling uit kunstmest en organische mest met elkaar te vergelijken. Voor 1973 bedroeg deze gift 730 kg/ha P₂O₅. De drijfmest wordt in de herfst machinaal uitgereden. Daartoe liggen de objekten in stroken (bijlage I). De afmetingen zijn zodanig, dat t. z. t. ook N-trappen hierop kunnen worden aangelegd.

Het aantal herhalingen per objekt bedraagt vier.

Het grondwater ligt 's winters op 130 cm diepte en 's zomers op 150 cm. De grond is weinig droogtegevoelig.

De voorvrucht in 1972 was haver.

Obj.	K-gehalte		N-totaal	
	0-20cm	20-40cm	0-20cm	20-40cm
A v.1-9-17-25	12 8 11 10	8 7 7 7	0,08 0,07 0,07 0,07	0,12 0,17 0,10 0,13
D v.2-10-18-26	12 10 11 11	9 10 7 7	0,09 0,07 0,08 0,09	0,13 0,12 0,08 0,10
B v.3-11-19-27	11 10 13 10	7 7 9 10	0,08 0,08 0,08 0,09	0,17 0,12 0,10 0,15
C v.4-12-20-28	12 10 12 12	16 9 10 7	0,09 0,08 0,09 0,07	0,15 0,12 0,15 0,17
A v.5-13-21-29	9 10 12 13	10 8 8 6	0,08 0,08 0,08 0,07	0,14 0,16 0,13 0,18
B v.6-14-22-30	9 11 12 9	10 8 8 9	0,09 0,07 0,07 0,07	0,18 0,13 0,12 0,13
C v.7-15-23-31	12 11 13 11	8 9 10 8	0,08 0,08 0,07 0,07	0,15 0,14 0,13 0,12
D v.8-16-24-32	13 11 10 10	8 10 8 7	0,08 0,08 0,07 0,07	0,13 0,18 0,13 0,14

Het profiel van de grond bestaat uit een bouwvoor van 18 cm gevolgd door 60 cm veen en vervolgens zand. De pH-KCl varieert van 4,7 tot 5,4 in de bouwvoor en van 3,5 tot 4,1 in de volgende 20 cm.

Het gehalte aan organische stof vertoont een onregelmatig patroon (3,3% tot 8%).

Het Pw-getal is goed (Pw 33-52) en ook in de volgende 20 cm goed tot ruim voldoende (Pw 36-55).

Het kaligetal varieert van 11 tot 19.

Tabel 78 geeft het resultaat van het vooronderzoek op aaltjes weer.

De voorvrucht in 1972 was haver.

Tabel 78: Vooronderzoek op aaltjes

Resultaten per 100 ml grond								
Havercystenaaltje				Aardappelcystenaaltje				
veldjes	C	LC	L	besmetting	C	LC	L	besmetting
1,4	1	-	-	licht	49	-	-	zeer licht
5,8	5	-	-	licht	2	-	-	zeer licht
9,12	-	-	-	onbesmet	106	-	-	zeer licht
13,16	1	-	-	licht	5	-	-	zeer licht
17,20	3	-	-	licht	177	1	20	licht
21,24	-	-	-	onbesmet	6	-	-	zeer licht
25,28	2	-	-	licht	61	1	40	licht
29,32	-	-	-	onbesmet	3	-	-	zeer licht

C = totaal aantal cysten

LC = levenskrachtige cysten

L = larven

Andere dan de hier vermelde cystenaaltjes werden er niet gevonden of waren niet van praktische betekenis.

3. BEMESTING

De varkensdrijfmest werd op 14-16 december 1972 toegediend en tengevolge van een hierna optredende sneeuwperiode eerst op 22-1-1973 ondergewerkt met een cultivator.

Tabel 79 vermeldt de gemiddelde samenstelling per strook van deze mest.

Tabel 79: Samenstelling van de gebruikte varkensdrijfmest bemonsterd op 14-16 dec. '74.

strook	obj.	ds	% org.st.	% Nt	% Nw.	% O	% P ₂ O ₅	% K ₂ O	% Cao	% MgO	% Cl	% SO ₃	% Cu	mg/kg	pH	H ₂ O
2-26	D	7,3	5,3	0,70	0,32		0,45	0,45	0,30	0,15	0,14	0,17	86			7,6
8-32	D	2,0	1,2	0,42	0,24		0,41	0,41	0,28	0,13	0,10	0,16	60			7,5
4-28	C	10,4	7,6	0,72	n.b.		0,69	0,46								
7-31	C	10,5	7,8	0,79	n.b.		0,63	0,48								
3-27	B	8,6	6,1	0,68	n.b.		0,63	0,50								
6-30	B	6,7	4,7	0,72	n.b.		0,54	0,48								

Voor de laatste strook (veldjes 8-32) moest mest van een ander bedrijf worden gebruikt waarvan het droge-stofgehalte aanzienlijk lager was en daarmee ook het stikstofgehalte.

De mesthoeveelheden op stroken B, C en D bedroegen ongeveer 56,4 ton/ha, 112,8 ton/ha en 169,2 ton/ha.

De kunstmestgift is voor beide gewassen gesteld op 230 kg/ha N, 100 kg/ha P_2O_5 en 200 kg/ha K_2O alleen te geven op objekt A.

Dit objekt heeft bovendien een variant A II waarop de aanvoer aan fosfaat gelijk moet zijn aan die uit de hoogste drijfmestgift.

In 1973 is hier 730 kg/ha P_2O_5 gegeven.

De stikstof werd op 10-4-1973 gestrooid in de vorm van kas op de aardappelen en chili op de bieten. Fosfaat als dubbelsuper 43% en kali als patentkali op aardappelen en K-60 % op de bieten werd op 28 februari 1973 gegeven.

4. GEWASSEN.

De suikerbieten (monohil) en fabrieksaardappelen (Preferent) werden op 1973 gezaaid en gepoot. Om het stuiven tegen te gaan was het land begroeid met mosterd, dat later werd doodgespoten.

De aardappelen zijn op 15-10-1973 gerooid en de bieten op 29-10-1973 nadat het loof was afgestorven. Voorvrucht in 1972 was haver.

Het onkruid in de aardappelen werd met 4 liter gramoxone behandeld tegen de opkomst. Voorts werd eenmaal geschoffeld en aangeaard.

Voor de onkruidbestrijding in de bieten werd $2\frac{1}{2}$ kg I.P.C. bij het zaaien, tweemaal volvelds 6 liter Betanol + 2 kg Pyramin en 1 liter Reglone gebruikt bij opkomst.

5. OPBRENGSTGEGEVENS EN GEWASANALYSES

De tabellen 80 en 81 en de bijlagen II en III vermelden de opbrengstgegevens per veldje en per object en de analysegegevens voor zover deze reeds bekend zijn. Van de suikerbieten zijn ook de suikergehalten bepaald maar de gegevens hiervan zijn helaas zoek geraakt.

Tabel 80. Opbrengst en analysegegevens van de suikerbieten

Obj.	Bemesting				biet				loof
	Nt kg/ha	P_2O_5 kg/ha	K_2O kg/ha	opbr. kg/are	ds %	N %	K_2O %	Na_2O %	opbr. kg/ha
A	230	100	200	681	22,8	1,06	1,42	0,38	256
B	395	330	277	614	24,3	0,81	1,25	0,08	143
C	852	745	530	637	23,1	1,08	1,59	0,11	236
D	948	719	728	675	22,3	1,34	2,11	0,14	273

Tabel 81. Opbrengstgegevens fabrieksaardappelen.

Obj	Bemesting			knol	o. w. g.	uitbet.
	Nt	P ₂ O ₅	K ₂ O	opbr.		gew.
	kg/ha	kg/ha	kg/ha	kg/ha		kg/are
A	230	100	200	529	471	654
B	395	330	277	550	474	686
C	852	745	530	579	430	636
D	948	719	728	584	428	637

Bij de suikerbieten wordt de bietproductie t. o. v. het kunstmestobject praktisch geëvenaard met 150 ton/ha drijfmest toegediend in de winter. Bij de fabrieksaardappelen werd met 50 ton/ha drijfmest reeds een hoger uitbetalingsgewicht verkregen dan met de in het voorjaar toegediende kunstmestbemesting. Bij hogere giften steeg wel de knolproductie, maar als gevolg van de sterke teruggang van het onderwatergewicht nam ook het uitbetalingsgewicht af.

6. GRONDONDERZOEK NA DE OOGST.

Bijlage 80 vermeldt de gegevens van het grondonderzoek na de oogst op 18 november 1973 van een aantal objecten, verricht in de bouwvoor en in de lagen van 10 cm daaronder tot 60 cm diepte. Tabel 82 geeft hierover een samenvatting over de objecten van beide gewassen.

Tabel 82. Resultaten van het grondonderzoek na de oogst
(Gemiddelden van aardappel en bietenobjecten)

laag in cm	pH-KCl				organ. stof				P-totaal ^{x)}				Pw-gehal ^{xx)}			
	A I	A II	B	D	A I	A II	B	D	A I	A II	B	B	A I	A II	B	D
0-20	4,9	4,9	4,9	5,0	6,3	6,8	5,9	5,8	0,05	0,07	0,05	0,06	54	122	64	85
20-30	3,8	3,7	3,7	3,9	20,4	17,1	16,5	16,6	0,05	0,08	0,05	0,06	53	103	54	94
30-40	3,2	3,2	3,2	3,4	36,6	33,7	16,4	20,9	0,04	0,05	0,04	0,04	28	45	30	40
40-50	3,1	3,2	3,3	3,3	23,5	16,9	19,1	24,4	0,04	0,04	0,04	0,04	32	30	40	35
50-60	3,2	3,2	3,3	3,2	17,8	19,7	11,2	17,0	0,04	0,05	0,03	0,04	30	19	20	27

	K-gehalte				MgO mg/kg				Cu mg/kg				Cl			
	8	10	10	14	101	111	126	112	13,2	12,1	14,2	14,6	0,91	1,22	0,61	0,91
0-20	8	10	10	14	101	111	126	112	13,2	12,1	14,2	14,6	0,91	1,22	0,61	0,91
20-30	9	10	10	11	162	193	181	216	9,1	6,7	8,0	11,3	3,34	2,73	1,21	1,82
30-40	11	11	7	9	290	320	181	210	1,8	2,1	1,3	2,5	5,46	4,25	1,82	3,64
40-50	9	13	9	12	337	269	207	303	2,5	2,1	1,6	2,5	4,55	3,95	2,13	4,55
50-60	7	9	6	9	280	374	163	246	0,9	0,8	0,7	0,5	2,73	3,95	1,82	-

x) mg P₂O₅/100 g

xx) mg P₂O₅/1

De invloed van de hoge fosfaatgiften op de objecten A II (kunstmest met aangepast fosfaathoeveelheid) en D (150 ton/ha varkensdrijfmest) is tot 40 cm diepte te volgen.

Bijlage I. Plattegrond van AGM 155

	'73 aardapp. '74 s. biet '75 aardapp.	s. biet aardapp. s. biet	aardapp. s. biet aardapp.	s. biet aardapp. s. biet
D	8	16	24	32
C	7	15	23	31
B	6	14	22	30
A II	5	13	21	29
C	4	12	20	28
B	3	11	19	27
D	2	10	18	26
A I	1	9	17	25

12 m (height of plot area)
15 m (width of plot area)
5 m (width of plot area)

	ree		
A I	230 N/ha	100 P ₂ O ₅ /ha	200 K ₂ O/ha
A II	230 N/ha	730 P ₂ O ₅ /ha	200 K ₂ O/ha
B	50 ton/ha drijfmest		
C	100 ton/ha drijfmest		
D	150 ton/ha drijfmest		

Bijlage II. Opbrengst en analysegegevens van de suikerbieten

obj.	veldje	bemesting			biet kg/a	ds %	N %	K ₂ O %	Na ₂ O %	loof kg/a
		Nt kg/ha	P ₂ O ₅ kg/ha	K ₂ O kg/ha						
A I	9	230	100	200	728	23,5	0,88	1,30	0,26	205
A I	29	230	100	200	655	21,6	1,25	1,18	0,52	315
gem.		230	100	200	692	22,6	1,07	1,24	0,39	260
A II	13	230	730	200	680	22,5	0,94	1,36	0,34	250
A II	25	230	730	200	660	23,5	1,16	1,85	0,41	255
gem.		230	730	200	670	23,0	1,05	1,61	0,38	253
gem.	AI+AII	230	415	200	681	22,8	1,06	1,42	0,38	256
B	11	384	355	282	573	24,3	0,84	1,50	0,05	118
B	27	384	355	282	613	24,0	0,88	1,25	0,09	170
gem.		384	355	282	593	24,2	0,86	1,38	0,07	144
B	14	406	305	271	698	24,5	0,76	1,19	0,09	160
B	30	406	305	271	573	24,2	0,76	1,06	0,08	125
gem.		406	305	271	636	24,4	0,76	1,13	0,09	143
gem.	B	395	330	277	614	24,3	0,81	1,25	0,08	143
C	12	812	778	519	630	22,3	1,20	1,75	0,10	243
C	28	812	778	519	620	23,6	0,86	1,49	0,09	198
gem.		812	778	519	625	23,0	1,03	1,62	0,10	221
C	15	891	711	541	673	22,5	1,26	1,68	0,12	238
C	31	891	711	541	625	23,9	1,02	1,43	0,11	263
gem.		891	711	541	649	23,2	1,14	1,56	0,12	251
gem.	C	852	745	530	637	23,1	1,08	1,59	0,11	236
D	16	711	677	694	655	22,3	1,28	1,99	0,17	268
D	32	711	677	694	715	22,8	1,21	1,91	0,12	280
gem.		711	677	694	685	22,6	1,25	1,95	0,15	274
D	10	1184	761	761	708	22,1	1,44	2,21	0,12	268
D	26	1184	761	761	623	21,8	1,44	2,33	0,16	275
gem.		1184	761	761	666	22,0	1,44	2,27	0,14	272
gem.	D	948	719	728	675	22,3	1,34	2,11	0,14	273

Bijlage III. Aardappelopbrengsten, onderwatergewichten en uitbetalingsgewichten.

Obj.	veldje	bemesting		kg/ha K ₂ O	knol kg/a	o. w. g.	Uitbet. gew. kg/are
		Nt	P ₂ O ₅				
A I	1	230	100	200	532	485	683
A I	21	250	100	200	492	459	589
gem.		230	100	200	512	472	636
A II	5	230	730	200	556	465	676
A II	17	230	730	200	535	474	667
gem.		230	730	200	546	470	672
gem.	AI+AII	230	415	200	529	471	654
B	3	384	355	282	539	483	688
B	19	384	355	282	422?	482	537?
gem.		384	355	282	-	483	-
B	6	406	305	271	564	476	707
B	22	406	305	271	548	463	663
gem.		406	305	271	556	470	685
gem.	B.	395	330	277	550	474	686*
C	4	812	778	519	550	440	623
C	20	812	778	519	560	418	594
gem.		812	778	519	555	429	609
C	7	891	711	541	602	421	644
C	23	891	711	541	603	440	683
gem.		891	711	541	603	431	664
gem.	C	852	745	530	579	430	636
D	8	711	677	694	571	419	607
D	24	711	677	694	596	445	685
gem.		711	677	694	584	432	646
D	2	1184	761	761	605	427	659
D	18	1184	761	761	562	419	598
gem.		1184	761	761	584	423	529
gem.	D.	948	719	728	584	428	637

* exclus v. 19

Bijlage IV. Resultaten van het grondonderzoek na de oogst.

obj. veldjes	gewas	pH - KCl			org. stof			P - totaal								
		0-20	20-30	30-40	40-50	50-60	0-20	20-30	30-40	40-50	50-60	0-20	20-30	30-40	40-50	50-60cm
A I 1+21	a	4,8	3,8	3,3	3,1	3,2	6,6	18,8	22,4	23,1	20,4	0,05	0,04	0,04	0,04	0,03
A I 9+29	s. bi.	4,9	3,8	3,1	3,1	3,2	6,0	21,0	50,8	23,3	15,1	0,04	0,05	0,04	0,03	0,04
A II 5+17	a	4,7	3,8	3,2	3,1	3,0	6,3	14,6	45,9	32,0	27,3	0,07	0,11	0,06	0,05	0,05
A II 13+25	s. bi.	5,0	3,5	3,2	3,3	3,3	7,3	19,5	21,4	11,8	12,1	0,06	0,05	0,04	0,03	0,04
B 3+ 6+19+22	a	4,9	4,0	3,2	3,2	3,2	6,1	13,6	17,9	17,3	10,6	0,05	0,05	0,02	0,04	0,03
B 11+14+27+30	s. bi.	4,8	3,4	3,2	3,3	3,4	5,6	19,3	14,9	20,3	11,8	0,05	0,04	0,04	0,04	0,03
D 2+ 8+18+24	a	4,9	4,0	3,4	3,3	3,3	5,8	14,1	23,4	22,8	9,7	0,06	0,07	0,04	0,04	0,03
D 10+16+26+32	s. bi.	5,0	3,8	3,4	3,3	3,1	5,7	19,1	18,3	26,0	24,2	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04
			Pw - getal		K - getal			K - getal			K - getal			K - getal		
A I 1+21	a	52	47	27	34	29	10	-	-	-	-	8	5	5	6	6
A I 9+29	s. bi.	56	59	28	29	30	9	-	-	-	-	7	12	16	12	8
A II 5+17	a	127	137	66	40	22	10	-	-	-	-	8	7	11	19	12
A II 13+25	s. bi.	116	69	24	20	16	13	-	-	-	-	11	12	11	6	6
B 3+ 6+19+22	a	71	71	33	38	22	11	-	-	-	-	9	7	6	9	6
B 11+14+27+30	s. bi.	56	36	27	41	18	14	-	-	-	-	11	12	7	8	6
D 2+ 8+18+24	a	92	111	29	34	24	13	-	-	-	-	10	9	7	10	6
D 10+16+26+32	s. bi.	78	76	50	36	30	22	-	-	-	-	18	13	11	13	12
			MgO mg/kg		Cu mg/kg			Cu mg/kg			Cl			Cl		
A I 1+21	a	118	144	220	278	283	14,1	6,9	1,4	2,0	0,9	0,61	1,82	1,82	1,82	1,82
A I 9+29	s. bi.	84	180	359	396	276	12,2	11,2	2,1	2,9	0,8	1,21	4,85	9,10	7,28	3,64
A II 5+17	a	118	187	426	418	579	12,6	9,0	3,2	3,5	0,9	0,61	1,82	3,64	6,07	4,25
A II 13+25	s. bi.	104	198	213	119	169	11,5	4,4	0,9	0,7	0,6	1,82	3,64	4,85	1,82	3,64
B 3+ 6+ 9+22	a	142	175	188	228	168	14,5	12,8	1,6	2,4	0,8	0,61	1,21	2,43	1,82	1,21
B 11+14+27+30	s. bi.	110	187	174	185	157	13,9	3,2	1,0	0,8	0,5	0,61	1,21	1,21	2,43	2,43
D 2+ 8+18+24	a	120	215	219	245	146	13,9	12,0	1,7	2,7	0,4	1,21	1,82	5,46	3,64	0,61
D 10+16+26+32	s. bi.	104	216	190	360	345	15,3	10,6	3,3	2,3	0,5	0,61	1,82	1,82	5,46	6,07

BESTRIJDING MEELDAUW en AFRIJPINGSZIEKTEN IN TARWE,
SERIE 652/659.

De laatste jaren worden de tarwerassen steeds meer door meeldauw en afrijpingsziekten aangepast. Omtrent de mate van opbrengstderving en de mogelijkheden van bestrijding van deze ziekten is nog weinig bekend.

ALGEMEEN

	KB 93	AGM 161
Voorvrucht	suikerbieten	aardappelen
Gewas	zomertarwe	wintertarwe
Ras	Kaspar	Element
Zaadatum	22 maart	28 november

OBJECTEN

Meeldauwbestrijding: Calixin en Aamasul in stadium
Fga 10= vlak voor 't in aar komen.
Afrjipingsziektenbestr.: Goldion en Bavistin Misstadium
F10.3 à 10,5 = vlak voor de bloei

RESULTATEN

Tabel 83

objecten		KB 93		AGM 161	
meeldauw	afrijpingsziekten	kg/are	relatief	kg/are	relatief
Onbehandeld	onbehandeld	41,9	100	40.1	100
AAmasul	-	45.8	109	42.5	106
Calixin	-	45.2	108	42.3	105
-	Goldion	43.1	103	39.7	99
-	Bavistin M	45.1	108	41.0	102
AAmasul	Goldion	45.1	108	41.2	103
Calixin	Goldion	45.2	108	39.9	100
AAmasul	Bavistin M	46.7	111	42.9	107
Calixin	Bavistin M	47.3	113	43.3	108

BESPREKING: Het effect van Goldion is maar zeer gering. De meeldauwaantasting was maar zeer gering. Bavistin M lijkt beter dan Goldion.